

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราช
วิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช ศูนย์การศึกษาสุราษฎร์ธานี
Political Participation of the Students in Mahamakut
Buddhist University, Sridhammasokkarat Campus,
Surat Thani Education Center

¹ภาควัฒ ปล้องสุวรรณ และ²วรพันธ์ ทองหมั่น
¹Pakkawat Plongsuwan and ²Worapun Thongmun

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช,ประเทศไทย
Mahamakut Buddhist University, Sridhammasokkarat Campus,Thailand.

¹detchat2508@hotmail.com

Received February 19, 2020; Revised March 2, 2020; Accepted May 9, 2020

บทคัดย่อ

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช ศูนย์การศึกษาสุราษฎร์ธานีโดยรวม พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้ต่อเดือน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้งมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาด้านการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองและด้านการติดตามผลทางการเมืองมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช ศูนย์การศึกษาสุราษฎร์ธานีโดยรวม จำแนกตามเพศ อายุระดับชั้นปีที่ศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และรายได้ต่อเดือนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหามีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช ศูนย์การศึกษาสุราษฎร์ธานี ปัญหา คือ นักศึกษาส่วนมากไม่ค่อยตื่นตัวทางการเมือง เพราะบางครั้งเกิดความเบื่อหน่าย

การเมืองไทย แนวทางแก้ไข คือ หน่วยงานของรัฐและสถาบันการศึกษา ควรส่งเสริมความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาต่างๆของประเทศและนโยบายของรัฐบาล เพื่อพัฒนาวัฒนธรรมทางการเมืองให้ดีขึ้น ซึ่งจะทำให้ นักศึกษามีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้นต่อไป

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วมทางการเมือง, นักศึกษา

Abstract

Overall result of political participation of students in Mahamakut Buddhist University, Sridhamasokkarat Campus, Surat Thani Education Centre was at moderate level. As classified by gender, age, class level, career and monthly income, it was found by aspect from the highest level to the lowest one as the followings: claiming rights to vote; expressing political opinion; and following up political results.

The comparison result of political participation of students in Mahamakut Buddhist University, Sridhamasokkarat Campus, Surat Thani Education Centre as classified by gender, age and class level found that there was no significant difference in statistics at the level of 0.05. However, there were significant differences in statistics in career at the level of 0.01 and monthly income at the level of 0.001.

Suggestions concerning problems and solutions of political participation of students of Mahamakut Buddhist University, Sridhamasokkarat Campus, Suratthani Education Centre are as the followings: The main problem is that majority of the students were not aware of politics because they are sometimes bored with Thai politics. The possible solution is that government agencies and educational institutions should encourage students in understanding problems of the country and policies of the government in order to develop political culture that helps the students participate more in politics.

Keywords: Political Participation, Students

บทนำ

ประเทศไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง จากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชมาเป็นระบอบประชาธิปไตยเมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2475 แต่ประชาธิปไตยของเมืองไทยยังต้องประสบปัญหาและอุปสรรคมีใช้น้อยและอาจกล่าวได้ว่าสาเหตุประการหนึ่งสืบเนื่องมาจากการมีทัศนคติและพฤติกรรมการเมืองของประชาชนไม่เอื้อต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตย (ลิขิต ชีรเวคิน, 2533) เพราะการปกครองในระบอบประชาธิปไตยจะสามารถตั้งอยู่ได้ต้องมาจากการปลูกฝังให้กับประชาชนเกิดความเชื่อมั่น ศรัทธาและมองเห็นคุณค่าของระบอบการเมืองการ

ปกครองที่เปิดโอกาสให้กับประชาชนได้มีส่วนร่วมในการปกครองประเทศเพื่อยังประโยชน์แก่ประชาชนเป็นส่วนรวม (จรูญ สุภาพ. 2514)

ประชาธิปไตย (democracy) คือ แนวคิดที่เชื่อว่าประชาชนมีสิทธิที่จะปกครองตนเอง การนำแนวคิดประชาธิปไตยมาใช้จริงนั้นมีลักษณะเป็นขั้นเป็นตอน จากประชาธิปไตยเชิงรูปแบบ ไปเป็นประชาธิปไตยเชิงเสรี และเป็นประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม แม้ว่าประเทศส่วนใหญ่ในโลกเป็นประเทศประชาธิปไตย แต่บางประเทศก็เป็นแค่ในนาม บางประเทศเป็นประชาธิปไตยที่ไม่มีเสรีภาพหรือประชาธิปไตยครึ่งใบบางประเทศเป็นประชาธิปไตยเชิงเสรีและบางประเทศก็พัฒนาไปเป็นประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม ที่ประชาชนรู้สึกว่าเป็นเจ้าของรัฐบาล และมีกิจกรรมทางการเมืองอย่างสม่ำเสมอ (ชัยอนันต์ สมุทวณิช, 2524) การมีส่วนร่วมทางการเมือง (Political Participation) เป็นทั้งเป้าหมายและกระบวนการทางการเมืองกล่าวคือ การมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาระบบการเมืองให้เป็นประชาธิปไตย ทั้งนี้เพราะการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญประการหนึ่งของระบอบประชาธิปไตย สังคมใดจะมีระดับความเป็นประชาธิปไตยสูงหรือต่ำ พิจารณาได้จากระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

ดังนั้น การมีส่วนร่วมทางการเมืองจึงเป็นเป้าหมายของการพัฒนาการเมืองโดยตรงโดยเฉพาะการพัฒนาทางการเมืองให้เป็นประชาธิปไตย (ทิพาพร พิมพ์สิทธิ์, 2538) ในส่วนของกระบวนการทางการเมืองนั้นการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่แท้จริง คือ การแสดงออกซึ่งกิจกรรมทางการเมืองของบุคคลในสังคม กิจกรรมเหล่านี้ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในสังคมการเมือง และความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกกับองค์กรทางการเมือง รวมถึงความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนกับรัฐบาลการแสดงออกซึ่งกิจกรรมทางการเมืองเหล่านี้คือกระบวนการทางการเมืองซึ่งจะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายที่ประชาชนต้องการ หากพิจารณาการมีส่วนร่วมทางการเมืองอาจจำแนกได้ 2 ลักษณะสำคัญคือ ลักษณะแรกเป็นลักษณะของการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ลักษณะที่สองคือ การมีส่วนร่วมทางการเมืองระบอบอำนาจนิยมหรือเผด็จการ (นรนิติ เศรษฐบุตร, 2528)

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นนักศึกษาศาสตราจารย์การปกครอง ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช ศูนย์การศึกษาสุราษฎร์ธานี มองเห็นถึงความสำคัญในเรื่องนี้ จึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เพื่อให้มหาวิทยาลัยใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช ศูนย์การศึกษาสุราษฎร์ธานี พร้อมทั้งสามารถนำไปใช้เป็นประโยชน์ต่อการกำหนดแนวทางในการพัฒนาโครงสร้างทางการเมืองในระบบการเมืองไทยในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช ศูนย์การศึกษาสุราษฎร์ธานี
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช ศูนย์การศึกษาสุราษฎร์ธานี ที่มีเพศ อายุ ระดับชั้นปีที่ศึกษา อาชีพและรายได้ต่อเดือนต่างกัน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช ศูนย์การศึกษาสุราษฎร์ธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช ศูนย์การศึกษาสุราษฎร์ธานี ภาคปกตินอกเวลาทำการ วันเสาร์และวันอาทิตย์ เฉพาะคฤหัสถ์ ทั้งภาคสหบท และหลักสูตรเทียบโอน ได้แก่ ระดับปริญญาตรี คือ ชั้นปีที่ 1-4 และระดับปริญญาโท คือ ระดับชั้นปีที่ 1 และปีที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2552 จำนวน 465 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช ศูนย์การศึกษาสุราษฎร์ธานี จำนวน 215 คน

เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการคำนวณจากสูตรทาโร ยามาเน่(Taro Yamane)โดยกำหนดให้มีค่าความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมให้เกิดได้ ร้อยละ 5 หรือ 0.05 จากนั้นได้ดำเนินการสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากประชากรโดยทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ(Stratified Random-Sampling) โดยใช้วิธีการเทียบบัญญัติไตรยางศ์ โดยคำนึงถึงความเป็นเอกพันธ์ (Homogeneity) ให้เป็นไปตามสัดส่วนของนักศึกษามหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช ศูนย์การศึกษาสุราษฎร์ธานี ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 215 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือแบบสัมภาษณ์ มี 3 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคลของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช ศูนย์การศึกษาสุราษฎร์ธานี ซึ่งเป็นคุณลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นปีที่ศึกษา อาชีพและรายได้/เดือน จำนวน 5 คำถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโสกราช ศูนย์การศึกษาสุราษฎร์ธานี ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ด้านการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง ด้านความสนใจ ติดตามข่าวสารทางการเมือง และด้านการติดตามผลทางการเมือง รวมทั้งหมด 20 ข้อในแต่ละ ข้อคำถามมี 5 ตัวเลือก คือ ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด ระดับการมีส่วนร่วมมาก ระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง ระดับการมีส่วนร่วมน้อย และระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหา การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโสกราช ศูนย์ การศึกษาสุราษฎร์ธานี เป็นคำถามแบบปลายเปิด(Open-ended)ให้ผู้ตอบแบบสอบถาม สามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล

1.1 จำแนกตามเพศ พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขต ศรีธรรมมาโสกราช ศูนย์การศึกษาสุราษฎร์ธานีที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 53.00 เพศหญิง จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 47.00

1.2 จำแนกตามอายุ พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขต ศรีธรรมมาโสกราช ศูนย์การศึกษาสุราษฎร์ธานีที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีอายุ 31-50 ปี จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 47.90 รองลงมาอายุต่ำกว่า 30 ปีจำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 45.60 และมีอายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 6.50 น้อยที่สุด

1.3 จำแนกตามระดับชั้นปีที่ศึกษา พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัย มหามกุฏราช วิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโสกราช ศูนย์การศึกษาสุราษฎร์ธานี ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มี ระดับชั้นปีที่ศึกษาปริญญาตรีจำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 51.20 และมีระดับชั้นปีที่ศึกษา ปริญญาโท จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 48.8

1.4 จำแนกตามระดับอาชีพ พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโสกราช ศูนย์การศึกษาสุราษฎร์ธานีที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีอาชีพรับ ราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 47.00 รองลงมามีอาชีพ ค้าขาย/ธุรกิจ ส่วนตัว จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 23.70 มีพนักงานบริษัทจำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 22.30 และมีอาชีพเกษตรกร/รับจ้างทั่วไปจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 7.00 น้อยที่สุด

1.5 จำแนกตามรายได้ต่อเดือน พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัย มหามกุฏราช วิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโสกราช ศูนย์การศึกษาสุราษฎร์ธานีที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มี รายได้/เดือน 10,001-15,000 บาทจำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 29.80 รองลงมามีรายได้/เดือน

15,001 บาทขึ้นไปจำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 27.00 มีรายได้/เดือนต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 22.30 และมีรายได้/เดือน 5,000-10,000 บาทจำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 20.90 น้อยที่สุด

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช ศูนย์การศึกษาสุราษฎร์ธานีที่มีเพศ อายุ ระดับชั้นปีที่ศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ดังนี้

2.1 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช ศูนย์การศึกษาสุราษฎร์ธานี โดยรวม จำแนกตามเพศ พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช ศูนย์การศึกษาสุราษฎร์ธานี มีส่วนร่วมทางการเมือง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อเปรียบเทียบรายด้าน พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช ศูนย์การศึกษาสุราษฎร์ธานีจำแนกตามเพศ พบว่า ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ด้านความสนใจติดตามข่าวสารทางการเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนด้านการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง และการติดตามผลทางการเมือง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.2 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช ศูนย์การศึกษาสุราษฎร์ธานี โดยรวม จำแนกตามอายุ พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความสนใจติดตามข่าวสารทางการเมือง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ด้านการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองและด้านติดตามผลทางการเมืองไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.3 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช ศูนย์การศึกษาสุราษฎร์ธานี โดยรวม จำแนกตามระดับชั้นปีที่ศึกษา พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช ศูนย์การศึกษาสุราษฎร์ธานี มีส่วนร่วมทางการเมือง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อเปรียบเทียบรายด้าน พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช ศูนย์การศึกษาสุราษฎร์ธานี มีส่วนร่วมทางการเมือง ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง, ด้านการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง ด้านความสนใจติดตามข่าวสารทางการเมือง และด้านการติดตามผลทางการเมืองไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.4 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช ศูนย์การศึกษาสุราษฎร์ธานี โดยรวม จำแนกตามอาชีพ พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช ศูนย์การศึกษาสุราษฎร์ธานี มีส่วนร่วมทางการเมือง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ 0.001 ด้านการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ด้านความสนใจติดตามข่าวสารทางการเมือง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนด้านติดตามผลทางการเมือง ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.5 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช ศูนย์การศึกษาสุราษฎร์ธานี โดยรวม จำแนกตามรายได้ต่อเดือน พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช ศูนย์การศึกษาสุราษฎร์ธานี มีส่วนร่วมทางการเมือง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ด้านการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง และด้านติดตามผลทางการเมือง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ส่วนด้านความสนใจติดตามข่าวสารทางการเมือง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช ศูนย์การศึกษาสุราษฎร์ธานี” ผู้วิจัยได้นำผลที่พบจากการวิจัยที่น่าสนใจมาอธิบายเชื่อมโยงกับทฤษฎี แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเด็นดังต่อไปนี้

จากการวิจัยพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช ศูนย์การศึกษาสุราษฎร์ธานีมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยรวม ทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง พบว่า ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้งมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาด้านการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง ด้านความสนใจติดตามข่าวสารทางการเมืองและด้านการติดตามผลทางการเมืองมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อาจอธิบายได้ว่า ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองนั้นทำให้บุคคลแต่ละคนแม้จะอยู่ในสิ่งแวดล้อมเดียวกันก็จะรับสิ่งเร้าจากระบบการเมืองและสังคมได้ไม่เท่ากัน เพราะบุคคลแต่ละคนจะเลือกรับรู้และเลือกสรรเฉพาะสิ่งเร้าที่เหมาะสมและตรงกับความต้องการของตนเท่านั้นหรือจากปัจจัยเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล(Personal Factor) คือพันธธุกรรมความต้องการทางบุคลิกภาพ ความต้องการทางจิตใจและร่างกายและความเชื่อต่าง ๆ รวมทั้งทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของแต่ละคนเช่น การไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งทุกครั้งหรือการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งโดยดูที่ผลงาน และนโยบาย ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีความสำนึกเชิงเหตุผล เน้นที่ปฏิกิริยาของความสำนึกตรึงตรองของผู้ไปใช้สิทธิออกเสียงที่มีต่อการบริหารการเลือกตั้ง นโยบายของพรรคและสภาพของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ลักษณะดังกล่าวคล้ายกับว่ากรอบความคิดเชิงเหตุผล (Rational Framework) ของผู้ไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งเสมือนกับการตัดสินใจของผู้บริโภคในทางเศรษฐศาสตร์

1.ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง พบว่า เมื่อจำแนกตามเพศ เพศชาย อายุต่ำกว่า 30 ปี ระดับชั้นปีที่ศึกษาปริญญาตรี อาชีพเกษตรกร/รับจ้างทั่วไป,พนักงานบริษัทเอกชนและรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท, 5,001-10,000 บาทโดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนเพศหญิง อายุ31-50 ปี ระดับชั้นปีที่ศึกษาปริญญาโท อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว,รัฐวิสาหกิจ และรายได้ต่อเดือน10,001-15,000 บาท, 15,001บาทขึ้นไปโดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ท่านตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งโดยดูที่ผลงาน และนโยบายมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ท่านได้แนะนำส่งเสริมให้ราษฎรในชุมชนไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง, ท่านมีความเต็มใจในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งและท่านได้ไปเลือกตั้งโดยมีการประชาสัมพันธ์จากหน่วยงานของรัฐมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในระดับปานกลาง สาเหตุที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก นักศึกษาแม้จะมีเพศ อายุ ระดับชั้นที่ศึกษา อาชีพ รายได้และสถานภาพในสังคมต่างกันก็ตาม นักศึกษาแต่ท่านยังรู้จักบทบาท หน้าที่ของการเป็นพลเมืองที่มีคุณค่า เพื่อที่จะพัฒนาการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยโดยการใช้สิทธิในการเลือกตั้ง ซึ่งเป็นการแสดงออกในการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่สำคัญที่สุดในฐานะประชาชนในระบอบประชาธิปไตย คือ การแสดงออกซึ่งการเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย ดังนั้นการที่ประชาชนปรากฏตัวแสดงตนในการใช้สิทธิเลือกตั้งหรือถอยถอนผู้นำทางการเมือง จึงเป็นการแสดงออกในฐานะที่เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยที่แท้จริง ซึ่งเป็นกิจกรรมของประชาชนทุกระดับของระบบการเมือง ไม่ใช่แต่นักศึกษาอย่างเดียว และมีผลกระทบต่อระบบการเมืองโดยตรง เช่น ผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองโดยการลงคะแนนเลือกตั้งการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง

2. ด้านการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง พบว่าเมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ระดับชั้นปีที่ศึกษาอาชีพ และรายได้ต่อเดือนโดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ท่านได้มีการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมืองกับบุคคลในครอบครัวมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ท่านได้มีการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองกับบุคคลอื่นและท่านได้มีการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองต่อนักการเมืองที่มาหาเสียงมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การกระทำที่แสดงถึงความตื่นตัวทางการเมือง ทั้งที่ตื่นตัวทางการเมืองมากและตื่นตัวทางการเมืองน้อยด้วย เช่น ผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือผู้ที่สมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมือง ผู้ที่ไม่ไปลงคะแนนเสียง แต่ก็ขอวิพากษ์วิจารณ์หรือถกเถียงเรื่องการเมือง การเมืองกับเพื่อนบ้านหรือผู้ที่แสดงความคิดเห็นทางการเมืองหรือผู้ที่สนใจข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อต่างๆสอดคล้องกับแนวคิดของสมบัติ อารังธัญวงศ์ การวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาลในสังคมประชาธิปไตยถือว่า ประชาชนมีสิทธิและเสรีภาพในการที่จะวิพากษ์วิจารณ์การกระทำของรัฐบาลได้ทั้งในทางสนับสนุนและคัดค้านอาจกระทำโดยการเขียน การพูดและการโฆษณาเผยแพร่ทั้งปวง การแสดงออกของปัจเจกบุคคลหรือกลุ่มอิทธิพลและกลุ่มผลประโยชน์ด้วยการวิพากษ์วิจารณ์การกระทำของรัฐบาลทั้งในเรื่องนโยบายและการบริหารงานถือเป็นการแสดงออกซึ่งการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง

3.ด้านความสนใจติดตามข่าวสารทางการเมือง พบว่า เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ระดับชั้นปีที่ศึกษาอาชีพ และรายได้ต่อเดือนโดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ท่านได้ชักชวนให้ผู้อื่นไปฟังการปราศรัยหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ท่านได้ติดตามข่าวสารทางการเมือง จากสื่อโทรทัศน์หรือวิทยุเกี่ยวกับการเมืองอยู่เสมอและท่านได้ติดตามข่าวสารทางการเมือง เป็นประจำทุกวันมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในระดับปานกลาง อาจอธิบายได้ว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นการสร้างความชอบธรรมทางการเมืองให้กับรัฐบาล ในอีกด้านหนึ่งการมีส่วนร่วมทางการเมืองก็เป็นการทำลายความชอบธรรมทางการเมืองของรัฐบาลได้เช่นเดียวกันเมื่อประชาชนเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองที่แสดงออกถึงการวิพากษ์วิจารณ์ คัดค้านหรือต่อต้านการดำเนินนโยบายหรือกิจกรรมของรัฐบาล เช่น การเขียนจดหมายถึงบรรณาธิการหนังสือพิมพ์แสดงทัศนะทางการเมืองหรือความคิดเห็นที่มีต่อรัฐบาลซึ่งถือเป็นการมีส่วนร่วมในระดับง่ายไปจนถึงการมีส่วนร่วมในระดับสูง และมีผลต่อเสถียรภาพของรัฐบาลเป็นอย่างสูง คือ การเดินขบวนประท้วง

4. ด้านติดตามผลทางการเมือง พบว่า เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ระดับชั้นปีที่ศึกษาอาชีพ และรายได้ต่อเดือนโดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ท่านได้ติดตามข่าวสารของนักการเมืองที่ท่านเลือกเข้าไปทำหน้าที่แทนท่านอยู่เป็นประจำมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ท่านติดตามผลการทำงานของผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งว่าได้ทำตามนโยบายที่ใช้ตอนหาเสียง และท่านได้ร่วมติดตามผลทางการเมืองกับบุคคลอื่นเสมอมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในระดับปานกลาง อาจอธิบายได้ว่า การผลักดันการตัดสินใจของรัฐบาล ในสังคมประชาธิปไตยโดยทั่วไปจะมีลักษณะเป็นสังคมพหุ (pluralist society) คือ เป็นสังคมที่ประกอบไปด้วยกลุ่มหลากหลายทางสังคมอาทิ ชนรรม สมาคม กลุ่มอิทธิพล และกลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ กลุ่มเหล่านี้มักมีวัตถุประสงค์เฉพาะของกลุ่ม การเคลื่อนไหวต่างๆ ของกลุ่มอาจเป็นไปเพื่อการรักษาผลประโยชน์ของตน(ในกรณีของกลุ่มผลประโยชน์) หรืออาจเป็นไปเพื่อรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม เช่น กลุ่มอนุรักษ์ธรรมชาติ เป็นต้น และจะมีผลเกี่ยวกับการผลักดันการตัดสินใจของรัฐบาล เพื่อตอบสนองเป้าหมายของกลุ่ม รวมถึง การสื่อสาร ขอบเขตของกิจกรรมได้แก่ การชักชวนผู้อื่นสนทนาเรื่องเกี่ยวกับการเมือง การฟังคำปราศรัยของนักการเมืองหรือการติดตามการหาเสียงของนักการเมือง การเข้าร่วมอภิปรายปัญหาการเมืองตามสถานที่ต่างๆ การเก็บรักษาและติดตามข่าวสารทางการเมืองและข่าวสารทางราชการ

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช ศูนย์การศึกษาสุราษฎร์ธานี นักศึกษามีจิตสำนึกทางการเมืองและเป็นแบบอย่างให้กับคนในสังคมที่ตัวเองอาศัยอยู่ในด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง แม้ว่าโดยรวมจะมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันบ้างก็ตาม แต่ก็ยอมรับเสียงส่วนใหญ่ของสังคม ซึ่งสามารถชี้แจงได้ว่า

นักศึกษาที่ส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาสูง มีการรับรองสิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่มีผลในทางปฏิบัติ ความเป็นสังคมเมืองก็จะส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองให้รูปแบบ วิธีการหรือกลยุทธ์ในการมีส่วนร่วมทางการเมืองมีความแตกต่างไป

นักศึกษามีความสนใจและให้ความร่วมมือในกิจกรรมทางการเมือง ซึ่งถือว่าเป็นเรื่องที่มีสำคัญอย่างยิ่งในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย ที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา ในหลายรูปแบบ เช่น การไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง การแสดงความคิดเห็นทางการเมือง การสนใจติดตามข่าวสารทางการเมือง การติดตามผลทางการเมือง เป็นต้น ซึ่งการมีส่วนร่วมต้องอยู่บนพื้นฐานของเสรีภาพในการตัดสินใจและกระบวนการมีส่วนร่วมนั้นจะต้องอยู่บนพื้นฐานของความเสมอภาคและความสามารถพึ่งตนเอง ซึ่งจะทำให้เกิดความตระหนักรู้ในความสำคัญของการมีส่วนร่วมของตนเอง

เอกสารอ้างอิง

- จรรยา สุภาพ. (2514), *หลักรัฐศาสตร์*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช,
- ชัยอนันต์ สมุทวณิช. (2524). *วัฒนธรรมทางการเมืองกับระบบการเมืองแบบประชาธิปไตย*.
กรุงเทพฯ : สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, .
- ทิพาพร พิมพ์สุทธิ. (2538), *พัฒนาการทางการเมือง*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง,
- นรนิติ เศรษฐบุตร.(2528), *การมีส่วนร่วมทางการเมืองในสหภาพโซเวียต*. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ลิขิต อีระเวคิน.(2533), *การเมืองการปกครองไทย*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์.